

CONTACTBRIEF

No. 167 maart 2008

**Missionarissen van Afrika
Witte Paters
Modestusstraat 20
5101 BP Dongen**

WOORD VAN DE PROVINCIAAL

ANDERS EN BETER OMGAAN MET ELKAAR

Beste mensen,

Zoals velen onder ons, was ook ik blij verrast die oproep “Benoemen en Bouwen” te lezen, gepubliceerd als advertentie op de voorpagina van het dagblad “Trouw” van woensdag 2 januari 2008. Vele prominente Nederlanders, waaronder ook de Raad van Kerken, hadden dit initiatief genomen en de oproep ondertekend. Geen lang verhaal, maar wel duidelijke taal: hoe in het nieuwe jaar op een prettige en waardige manier met elkaar om te gaan en samen te leven. Niets nieuws, maar wel een zeer actuele boodschap. Persoonlijk kon ik er helemaal achter staan en hem onmiddellijk met mijn handtekening ondersteunen, niet alleen in mijn eigen naam, maar ook in naam van ons allemaal als Missionarissen van Afrika. Het deed mij goed opnieuw te ervaren dat zoveel andere mensen gedreven worden door eenzelfde ideaal, en zich durven inzetten voor een multiculturele en multireligieuze samenleving, gebaseerd op gerechtigheid (recht doen aan ieders eigenheid) en vrede (in respect, begrip en tolerantie met elkaar omgaan). Hier zie ik wederom dezelfde idealen door anderen geformuleerd, die wij als missionarissen altijd, maar beter nog sinds enkele kapittels, als wezenlijke prioriteiten hebben gesteld voor onze missionaire visie en inzet van vandaag. Het doet mij goed te ontdekken dat zoveel mensen van allerlei verschillende achtergronden en levensbeschouwingen, ook dromen van eenzelfde toekomst en zich durven inzetten voor eenzelfde ideaal. Ik voel mij gesteund en uitgedaagd diezelfde weg te blijven bewandelen, tezamen met al die anderen, met de inzet van heel mijn persoon, want

daaraan heb ik mijn hele leven willen geven, als missionaris van Afrika.

De viering van het kerstmysterie van dit jaar staat me nog vers in het geheugen. Ik heb het deze keer kunnen en willen beleven als een nieuwe uitdaging anders met elkaar om te gaan, hartelijk, vredelievend, begripvol, omdat, zo voel ik het, God zelf op die wijze ons heeft willen benaderen in de persoon van Jezus van Nazareth. Het gaat dan om de kern van de Blijde Boodschap: een God die heel eerbiedig met ons omgaat, die iedereen zoals hij is bemint en waardeert. Ja, God is Liefde (1Joh.4,8) en we weten dat echte Liefde, geduldig is, verdraagzaam en begripvol, niet afgunstig; alles verdraagt zij, alles gelooft zij, alles hoopt zij, alles duldt zij (1Kor. 13,1-7). Als God zo met ons omgaat, moeten wij ook zo met elkaar omgaan (1Joh.4,11)

In de brief van Jim Greene en Raphael Deillon, assistenten van onze Algemeen Overste, die zij ons schreven na hun officieel bezoek aan de Nederlandse provincie, benadrukten zij ook datzelfde idee, als zij zeggen: “Er is een uitdaging om ons te bekwamen met een taal en gezindheid die ons in staat zal stellen te luisteren naar elkaar, elkaar te waarderen en ook aan te moedigen op onze tocht. Ontmoeting en dialoog is het traditionele charisma van onze Sociëteit. Deze zaken zijn niet alleen gereserveerd voor onze ontmoeting met Moslims.... Wij nodigen jullie uit om deze uitdaging aan te gaan met elkaar en dit samen met elkaar te beleven “.

De uitdaging om “anders en beter met elkaar om te gaan” willen wij als missionaire prioriteit naar buiten dragen, en ons werkelijk inzetten voor een andere maatschappij, een multiculturele en multireligieuze samenleving, waar wij eenheid in verscheidenheid, of verscheidenheid in eenheid hoog in het vaandel hebben. Maar dat daagt ons wel uit dit ook samen, in eigen gemeenschappen te beleven en gestalte te geven: elkaar ontmoeten, ook op een dieper niveau, elkaar willen

begrijpen en waarderen, elkaar in ieders eigenheid kunnen aanvaarden, van elkaar willen leren, niet in discussie te gaan over wie gelijk heeft of de waarheid bezit, maar met elkaar in gesprek te willen gaan. Dat vraagt veel van ons, om ons wetsbaar te willen maken aan elkaar, om zo te groeien in medemenselijkheid. Aan den lijve willen ervaren wat wij anderen als ideaal willen aanbieden.

Liturgisch beleven wij nu de Paastijd, de overgang van oud naar nieuw, of zoals Paulus het ons zo mooi zegt, de oude mens achter ons laten en ons bekleden met de nieuwe mens die de Christus is. Dat betekent ook dat wij weer willen wennen aan een anders omgaan met elkaar, een beter omgaan met elkaar, zoals Hij dat gedaan heeft. Hij ging weldoende rond. Hij leefde met begrip, compassie en respect, was mild en barmhartig. Met die nieuwe mens willen wij ons ook bekleden, nieuwe mensen worden en dus anders en beter met elkaar omgaan, zoals hij dat heeft gedaan.

Jan Mol

VAN DE PROVINCIALE TAFEL

JUBILARISSEN – 2008

JUBILEA VAN EED

60 jaar

Louis Degenhart	9 april 1948
Jan van den Kieboom	9 april 1948
Jo van Osch	9 april 1948
Ben Vulkers	9 april 1948
Johan Campschreur	17 september 1948
Wim van Dijk	17 september 1948
Albert van der Pol	17 september 1948

50 jaar

René van der Mast	28 januari 1958
Frits van Asten	17 juni 1958
Carol Vismans	17 juni 1958
Martien Balemans	21 juni 1958
Evert van Oostrom	21 juni 1958
Ton Busch	5 juli 1958
Hans Pauwels	10 juli 1958
Henk van de Pavverd	10 juli 1958
Jozef de Rooij	10 juli 1958
Gerard Hoppenreijts	30 juli 1958
Karel Louwen	30 juli 1958

40 jaar

Jos Kuppens	3 maart 1968
André Schaminée	26 juni 1968
Frank Dirven	27 juni 1968

JUBILEAPRIESTERWIJDING

60 jaar

Nico de Bekker	11 april 1948
Bob Geertman	11 april 1948
Joop Rieter	11 april 1948

50 jaar

Jan van Haandel	3 februari 1958
Bart van Laarhoven	3 februari 1958
Jan Rademaker	7 april 1958
Herman Schuur	12 juli 1958
Hugo Hinfelaar	12 juli 1958
Hans Peters	12 juli 1958
Jos Planken	12 juli 1958

40 jaar

Toon van Kessel
Jos Kuppens

15 juni 1968
15 juni 1968

GOUDEN PRIESTERFEEST PATER LAMBERT VAN LAARHOVEN

Bert voor de familie (om onverklaarde redenen Bart voor de Witte Paters), is, samen met drie andere Nederlandse confraters, priester gewijd op 2 februari 1958 in de kathedraal van Carthago in Tunesië. Hij was zijn theologiestudies begonnen in ons vormingshuis in 's Heerenberg, maar in plaats van het laatste jaar in Engeland te maken, vroeg Bert om naar Noord Afrika te mogen gaan. Daar was de opleiding in het Frans, zodat hij na zijn priesterwijding benoemd werd in het franstalige Opper Volta, later Burkina Faso. Hij kreeg zijn benoeming voor het bisdom Koudougou. Bert was een harde werker, in de parochies waar hij maar een paar jaar werkzaam is geweest, maar vooral als econoom van het bisdom en van de Regio van de Witte Paters en als coördinator van de diocesane Caritas. Hij begeleidde vele ontwikkelingsprojecten. Op 9 februari vierden we in het Zorgcentrum 'De Berkenheuvel' in Geldrop zijn Gouden Priesterfeest. De koffiezaal, ingericht als kapel, was stampvol. Natuurlijk was er de voltallige familie van Bert en er waren negen confraters, maar ook veel vrienden en bewoners van het huis. Bert concelebreerde samen met de pastor van het verpleeghuis, de Heer Tony de Meulder, en met pater Jan Mol en enkele confraters. De pastor hield een korte overweging over de evangelietekst van de 72 leerlingen die door Jezus uitgezonden worden. De liturgische gezangen werden verzorgd door een koortje uit Geldrop. Na afloop was er een

kleine receptie en een uitgebreide Brabantse koffietafel voor familie en genodigden. (zie ook site : <http://www.lavigerie.org/>)

NIEUWS OVER CONFRATERS

ONZE ZIEKEN

PIET de BEKKER was op vakantie gekomen begin augustus 2007, ook voor medische controle en om de drie maanden durende sessie te volgen in Jerusalem van september tot begin december. Daar kreeg hij te maken met twee bacteriën in zijn longen en in zijn benen. Het was nogal hardnekkig. Maar gelukkig is alles toch weer helemaal goed gekomen en hebben de doktoren hem het groene licht gegeven om op 27 maart terug naar Ghana te gaan. Hij zal nog op tijd zijn voor de officiële plechtige begrafenis van kardinaal Peter Dery op 1 april in Tamale. Piet, goede reis, en vruchtbaar apostolaat.

PIET VERKLEY kwam begin november 2007 op ziekteverlof vanuit Zambia naar Nederland. Hij nam zijn intrek in Heythuysen, want hij had afspraken met doktoren in Weert. Vanwege de bouwwerkzaamheden in Heythuysen, kon hij daar niet blijven en hij verhuisde naar Dongen. Vanwege complicaties bij de behandeling duurt het allemaal wat langer dan verwacht en heeft hij zijn terugkeer naar Zambia moeten uitstellen. Piet, houd de moed erin en geef de hoop niet op terug te keren naar Zambia.

JAN REIMERT, in Heythuysen, weet al heel lang dat hij een ernstige ziekte onder de leden heeft, die ook met hevige pijnen gepaard gaat. Onlangs heeft hij te horen gekregen dat de doktoren niet veel meer kunnen doen dan hem palliatief te behandelen en hem te helpen met pijnbestrijding. Jan is zich zeer goed bewust van de ernst van de zaak. Wij blijven aan hem denken in onze gebeden en wensen hem veel sterkte toe.

JOS PLANKEN is een dezer dagen uit het Grootzieken-gasthuis in Den Bosch ontslagen, na er meer dan drie weken te zijn verzorgd. Hij is weer thuis op zijn flat. Alles is nog niet optimaal, maar hij voelt zich beter ook omdat hij weer thuis is. Jos, heel veel sterkte en goed herstel.

JAN WILMS. oud-confrater en wonende in Eersel, had al enkele tijd last van veel pijn in de rug. Op dit moment wordt Jan onderzocht en behandeld in het Maxima Medisch Centrum te Veldhoven. Jan we wensen jou en je familie veel sterkte toe, We vergeten je niet en je hebt een plaats in ons gebed.

DEFINITIEF TERUG IN NEDERLAND

Onze confrater **PIET BONGERS** uit Uganda, heeft het besluit genomen definitief Uganda te verlaten en voor goed terug te keren naar Nederland. Hij kwam op 24 januari aan en neemt eerst wat rust bij zijn familie. We heten hem van harte welkom in de provincie en wensen hem alle goeds hier in Nederland.

JACOB DE WIT NAM OFFICIEEL AFSCHIED IN NUENEN

Jacob had al een tijdje geleden besloten dat, gezien zijn gezondheid en vergevorderde leeftijd (92), het nu wel langzaamaan tijd werd dat hij een punt ging zetten achter zijn pastoraal werk in Nuenen. Hij wilde dat niet doen zonder de Broeders van Joannes de Deo alle tijd te geven een opvolger voor hem te zoeken. Want hen als wezen achterlaten wilde hij nietniet. Ook wilde hij eerst nog zijn 92ste verjaardag vieren samen met zijn familie op 21 november. Ja, en dan ook nog zijn kerst- en nieuwjaarswensen verzorgen; en het ging dan om ruim tweehonderd brieven, steeds met een persoonlijk woordje. Dus werd besloten dat hij pas in het begin van het nieuwe jaar afscheid ging nemen en naar Heythuysen zou vertrekken. Hij koos als datum zondag 6 januari, feest van Driekoningen, een echte missionaire dag.

Een bijzonder mooie Eucharistieviering, met een volle kapel – maar dat is zo elke zondag – in aanwezigheid van al zijn broers en zussen, opgeluisterd door het koor van de kapel. Alles straalde dankbaarheid uit: Jacob om al die mooie jaren van pastorale dienstbaarheid, in het bijzonder, - zo zei hij - vanwege die dagelijkse eucharistievieringen en dankbaarheid ook van de broeders van Joannes de Deo en al de bewoners van het huis.

CONFRATERS OP VERLOF

Piet Verkley kwam 2 november terug voor medische behandeling.

Adres: Modestusstraat 20 – 5101 BP Dongen

Tel.0162 – 313845

Toon van Kessel kwam 7 november aan in verband met ziekte van zijn Moeder en zijn vakantie.

Adres: Kantje 21 – 5388 XB Nistelrode.

Tel. 0412 – 611 286

Jo van de Ven kwam op 10 december op verlof en volgt nu enkele cursussen in het buitenland.

Piet van Hulten kwam op 5 maart op verlof.

Adres: Hertenhoek 38, 4841 SN Prinsenbeek.

Tel. 076 – 5412307

IN MEMORIAM

DOKTER LO SCHRÖDER

Bij heel veel Missionarissen van Afrika zeer bekend, vooral bij velen die in Tanzania hebben gewerkt, maar toch ook in Nederland, waar zij zich na haar werk in Tanzania nog lang heeft ingezet in het kader van de gezondheidszorg in Afrika, in het kader van CEBEMO, en andere missionaire organisaties, is Lo Schröder op 30 december 2007, toch nog heel

onverwachts in Huize “De Bongerd “te Heeswijk-Dinther op 91 jarige leeftijd overleden .

Eleonora (Lo) Agatha Schroder, werd op 13 augustus 1916 in Utrecht geboren. Zij studeerde medicijnen te Utrecht en promoveerde daar in 1942. In 1934 sloot zij zich aan bij de Derde Orde van de Dominicanen. Haar oorspronkelijke bedoeling was in te treden in een congregatie na het afsluiten van haar studies.

Zij had een oudere broer Harry, geboren in 1913, die zich na zijn studies op het klein seminarie Culemborg, bij de Witte Paters had gemeld in Sint Charles en vervolgens zijn Noviciaat en twee jaar theologie deed in Noord-Afrika, maar wegens een opgelopen pleuritis in 1937 naar Nederland terugkeerde voor behandeling en helaas in de Paasweek op 24 maart 1937 in Nijmegen overleed en op St Charles werd begraven.

Toen haar broer overleed, besloot Lo zijn ideaal te verwerkelijken en stelde zich als artsgynaecoloog beschikbaar voor Afrika. Bisschop Blomjous van Mwanza in Tanzania vroeg haar te komen werken in zijn bisdom. Daar begon zij haar werk in het ziekenhuis in Sumve. Zij kreeg hulp van Mevrouw Lucy Fransen, nu woonachtig in St Charles, Heythuysen. Na de onafhankelijkheid van Tanzania, werd Lo gevraagd als adviseur van de bisschoppenconferentie over medische vraagstukken. Zij heeft toen de medische zorg in Tanzania helpen opzetten met de bisschoppen en de regering van Julius Nyerere. Programma's voor TBC-bestrijding en melaatsheid kwamen in die tijd tot stand.

In de jaren 76-77 kwam zij voor goed terug naar Nederland, waar zij bij haar broer in Oosterhout een gastvrij tehuis vond. Daar vond zij ook veel steun bij de Zusters Benedictinessen, waar zij letterlijk kind aan huis was.

In Nederland werkte zij als adviseur voor het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking en bezocht als zodanig verschillende medische projecten in Afrika en Azië.

Een moeilijke overgang en zij zocht vrienden bij teruggekeerde missionarissen en anderen, die in een zelfde situatie zaten.

Een praatgroep kwam tot stand en men kwam eens in de maand bijeen voor het uitwisselen van ervaringen.

Bij het ouder worden vond zij een gastvrij onthaal in Huize "De Bongerd" in Heeswijk-Dinther, waar zij zich zeer thuis voelde en een goede verzorging genoot. Daar is zij in haar eigen kamer, omringd door heel haar familie rustig ingeslapen op 30 december 2007.

Wij zijn God dankbaar voor haar leven en inzet, voor haar vriendschap en zorg. Moge zij rusten in vrede.

BROEDER MACARIUS (TOON) VAN ERP

De abt van de abdij Koningshoeven in Tilburg berichtte ons 's morgens de 18de januari dat Broeder Marcarius die nacht rustig is overleden.

Toon werd geboren op 28 juni 1934 te Uden. Hij volgde 3 jaar het college bij de Kruisheren. Om missionaris te worden maakte hij vanaf 4 januari 1956 zijn postulaat op St. Charles en zijn noviciaat in 's Heerenberg en Varsenare (België)., waar hij zich op 25 januari 1959 door de missionariseed verbond aan de Sociëteit. Voor verdere vorming ging hij naar Marienthal. Van thuis uit was hij al goed in landbouw. In januari 1961 werd hij belast met de technische dienst van het klein seminarie te Sterksel en van eind 1961 tot medio 1966 was hij er belast met de boerderij en tuin. Na drie maanden in Engeland zijn engels te hebben opgehaald vertrok Toon in september 1966 naar Zambia. In het bisdom Kasama begon hij op de boerderij in Chilubula en ging spoedig aan het bouwen in Kasama en op het eiland Chilubi.

In november 1967 kreeg hij problemen met zijn gezondheid. Voor verdere behandeling en rust kwam hij naar Nederland,

waar hij geopereerd werd aan een nier. In oktober 1969 ging hij weer terug naar Kasama om te bouwen. Eind 1971 werd hij econoom van het klein seminarie te Lubushi. De aartsbisschop vroeg hem in 1974 een landbouwbedrijf met opleiding te beginnen op 400 hectaren onontgonnen grond. Dit project werd "Lua-Lua Modelfarm" genoemd. Hij schreef dat het naar wens ging, maar dat hij het ontzettend zwaar vond en geen geld had om het nodige gereedschap te kopen. Hij ging na het werk naar de gemeenschap in de stad Kasama om na de avondrecreatie terug naar de boerderij te gaan. Toon vond het een morele plicht om de voorman en zijn gezin niet alleen te laten, zo ver verwijderd van de bewoonde wereld. Hij was altijd vol lof over zijn voorman, die het project goed leidde tijdens zijn verlof.

Begin 1980 begonnen drie broeders een gemeenschap op de boerderij zelf, al werkte Toon alleen voor het project. Eind 1981 boden Pater Geert Groenewegen en de Duitse Broeder Paul Sprack zich aan om de twee andere broeders te vervangen. Paul bouwde een prieel achter het huis, waar dagelijks de voorvallen van de dag werden verteld; waar veel gelachen werd en dat wonderen deed voor de ontspanning. Voor Toon werden het de beste jaren in Zambia.

In 1981 en in 1985 moest hij weer terugkomen voor medische behandeling van zijn nieren.

Mede daarom deed Toon eind 1986 afstand van het project. Zijn regionale overste schreef: "In de 12 jaar dat hij er werkte heeft hij veel bereikt, vooral – naast materieel succes – de training van de voorman, aan wie men het beheren van de boerderij kon toevertrouwen".

Toon werd tijdelijk benoemd voor wat taken in Heythuysen, die hij goed en met toewijding heeft vervuld, Hij vertrok begin 1987 weer terug naar Zambia.

In januari 1991 schreef Toon dat hij samen met zijn geestelijke leidsman tot de overtuiging was gekomen geroepen te zijn als monnik te gaan leven. Tijdens zijn vormingsjaren hadden zowel zijn novicemeester als de overste van Marienthal hem

dat afgeraden. Hij schreef: “De vlam is nog nooit gedoofd sinds het noviciaat”. Bovendien zijn we in een tijd aangeland, waarin de taak van broeders wordt overgenomen, hier door Zambianen”. In september kwam Toon definitief terug. In de abdij van de Trappisten van O.L.V. van Koningshoeven in Tilburg was hij welkom. Op 4 februari 1992 begon hij er het postulaat van 6 maanden, gevolgd door een noviciaat van 3 jaren. 11 juli 1992 schreef de Abt: “Vanmorgen is Broeder Toon met zijn nieuwe-oude naam Macarius zijn noviciaat begonnen in de beste gesteltenissen”.

Afrika en de Witte Paters en Witte Zusters kregen meer aandacht in de vieringen van de monniken. Op de gedenkdag van de H. Benedictus – Stichter van de Cisterciënzers en Trappisten legde Toon op 11 juli 1997 de plechtige geloften af en ontving hij de Monnikswijding. Toon was er zeer gelukkig.

Begin december 2007 werd Toon opgenomen in een verzorgingshuis te Tilburg omdat zijn gezondheid zeer verslechterd was. Na de ziekenzalving heeft Jan Mol en enkele dagen geleden Wim Wouters hem nog bezocht. Deze en vele daaraan voorafgaande bezoeken aan Toon werden door beide partijen zeer gewaardeerd.

Laten wij Toon gedenken in ons gebed.

Pater Harry van de Ven

Op 27 januari 2008 is overleden pater **Harry van de Ven, Henricus, Jozef, Maria, Missionaris van Afrika**

Harry werd geboren op 24 mei 1933 te Zijtaart. Om missionaris te worden, net als de broer van zijn moeder, Pater Jan Aarts, volgde hij de opleiding in onze vormingshuizen van St.Charles bij Boxtel, 's Heerenberg, en Carthago, waar hij zich op 17 oktober 1960 door

een missionariseerd verbond aan onze Sociëteit. Hij werd priester gewijd op 2 februari 1961 en vertrok in december naar het bisdom Bunia in Kongo.

In het bisdom Bunia zijn wel 20 talen, waarvan 4 hoofdtalen. Harry begon met het Kilendu, en bleef in Fataki voor parochiewerk, de scholen en de jeugdbeweging van Kongo: de Xaveri. December 1964 werd hij wegens politieke onlusten geëvacueerd naar Nederland. Juni 1965 kon hij terug, en ging naar de parochie Drodro, de grootste van het bisdom met veel "safari's". Een deel ervan werd nog onveilig gemaakt door rebellen. Daar zag hij de behoefte aan méér vorming voor de catechisten, en aan het bewust maken van leken. Hij was er gelukkig. In 1972 beschreef hij zijn werk: streekpastor voor de jeugd, o.a. de Xaveri en de plattelandsjongeren (JAC/F); onderhoud van ruim 100 klaslokalen; en de pastoraal voor 60.000 mensen, waarvan 38.000 gedoopten. In 1982 schreef hij dat hij aan zijn 2^e termijn begon als lid van de Regionale Raad van de Witte Paters. In dat jaar werd het klein seminarie overgedragen aan eigenlandse priesters, een stap verder in de verzelfstandiging van de lokale kerk.

Begin 1985 verhuisde hij weer naar Fataki. Harry wilde hen helpen bewust worden dat de "chef" niet de pastoor was, maar Jezus zelf in ieders leven, in de gemeenschap en in iedere vergadering.

Begin 1991 verslechterde de economische situatie. Harry bewonderde de bevolking om hun opgeruimdheid en vond hun overlevingskunst een wonder. Juni 1993 verhuisde hij naar Badiya, 1200 km², een bevolking van ca 100.000; 43 % katholiek, 33 % protestant, 24 % Afrikaanse Traditionele Religies. Al een jaar lang waren de salarissen niet betaald, en de soldij voor soldaten al 5 maanden niet. De prijzen schoten omhoog, en de dreiging van plundering nam toe. Hij leerde er de plaatselijke taal, bezocht de 90 kerkdorpen, en was belast

met het onderwijs, de scholen en het ontwikkelingswerk. December 1996 moesten zij weer vluchten tot oktober 1997. Vele doden en gewonden, huizen en velden verwoest, honger. Harry zocht fondsen voor hun eerste levensbehoeften. Vluchtelingen bleven de streek binnen stromen. Hij gaf hen een zaal en opende een gaarkeuken voor ondervoede kinderen. In 2002 namen de gewapende overvallen toe, ook op de pastorie. Hij bleef alle streken bezoeken om hen die gebleven waren te bemoedigen. In november moesten ook de missionarissen vluchten. Oktober 2003 kon hij terug, maar zijn pastorie was verwoest en de streek onveilig. Door pendelpastoraat bediende hij de parochie vanuit de bisschopsstad tot 2006. Hij preeste de inzet van catechisten. Samen organiseerden zij vormingsdagen over vrede, gerechtigheid, ontwikkeling en gezondheid.

Harry was degelijk en meegaand; hij wist initiatief te nemen en initiatieven van anderen over te nemen. Een harde werker en doorzetter, met verantwoordelijkheidsgevoel, een praktisch verstand, en gezond oordeel. Hij kwam "vaderlijk" over; was een opmerkelijke waarnemer, en kwam uit voor zijn mening.

In mei 2007 kwam hij om gezondheidsredenen terug naar Nederland. Kort na aankomst werd hij opgenomen in het ziekenhuis. Op 14 juni kon hij naar Heythuysen, om van daar uit verder medisch behandeld te worden.

Harry overleed 27 januari 2008..Na de uitvaartdienst in de parochiekerk van Heythuysen werd hij op 31 januari begraven op ons kloosterkerkhof aldaar.

Hij ruste in vrede.

ONZE OVERLEDENEN

- 7 Nov. Mevrouw Gerarda Kors – de Jong, zus van overleden Pater Toon de Jong
- 12 Dec. Mevrouw Annemary Bakx – Cooymans, zus van overleden broeder Karel Cooymans.
- 13 Dec. Mevrouw Johanna Peeters – Fleskens
Zus van overleden pater Bart Fleskens en de moeder van de heer Peter Peters, lid van onze Provinciale financiële adviesraad.
- 13 Dec. Eerw, Zuster Veronica Verhaar (Egidia)
Lid van de Missiezusters van O.L.Vrouw van Afrika.
- 25 Dec. Mevrouw Cor Mutsaers – Cruijssen,
Zus van overleden broeder Toon Cruijssen.
- 30 Dec. Mevrouw Maria Dielemans – Koevoets
Schoonzus van overleden broeder Kees Dielemans en zus van overleden pater Jos Koevoets.
- 30 Dec. Mevrouw Eleonora Schröder, zus van onze overleden confrater Hendrik Schröder.
Was werkzaam in Tanzania en missionair Nederland.
- 14 Jan. Mevrouw Johanna Kersten-van den Dobbelsteen,
zus van overleden pater Antoon van den Dobbelsteen.
- 17 Jan. De Heer Michaël Brands, zwager van Pater Louis Melis.
- 18 Jan. Broeder Macarius (Toon) van Erp, oud-confrater, ingetreden in de Trappistenabdij Koningshoeve in Tilburg
- 11 Maart Zeererwarde Heer Adrianus Smits, broer van overleden pater Jan Smits.
- 17 maart De Heer Jan Buijs, broer van overleden pater Henk Buijs

CONFRATERS SCHRIJVEN

PIET KRAMER UIT BANGALORE, INDIA

..... De sfeer in dit seminarie vol jonge mensen is levendig maar de reglementen zijn nogal strak. Dat was - zeker in het begin - wel wennen. Ik geef een bijbelcursus en vind dat ook voor mijzelf boeiend. Ook "kennis over Afrika". Want daar willen ze naar toe. Met persoonlijke begeleiding van een achttal studenten en minstens eens per week 'n meestal langdurig stafoverleg. Voorts doe ik de begeleiding van de morgenmeditatie voor de beginnelingen en van het vrijwilligerswerk buitenshuis, voorbereiden van de dagelijkse vieringen, bijhouden van het dagboek van de gemeenschap en vol schrijven van een contactblad, kleren wassen en strijken met dat alles heb ik genoeg te doen.....

De volledige tekst van zijn lange en interessante brief kunt u lezen op onze website : <http://www.lavigerie.org/>

MARTIEN VAN DE VEN UIT MWANZA, TANZANIA

Ik ben sinds vier jaar voornamelijk bezig op het Bujoro Cultural Center met de taal en cultuur van de Sukuma-stam. In 1953 werd er door de Nederlandse bisschop van Mwanza, Joseph Blomjous en de Regionale Overste, pater Jan Hendriks, een jonge Canadese pater benoemd om in Bujora een nieuwe parochie te beginnen met de opdracht te proberen de sukumacultuur te integreren in de liturgie. Christendom is 'niet van ons', is ook van de Basukuma: inculturatie. Daar werd gedurende de diensten gezongen in kisukuma en op sukumamelodiën, er werd zelfs gedanst. Dit alles jaren voor het Tweede Vaticaans Concilie, terwijl overal in de katholieke kerk latijn als liturgische taal werd gebruikt. Een ware revolutie! De mensen voelden er zich 'thuis', konden 'meedoen'. Op

Sacramentsdag, gedurende de processie strooiden bruidjes bloemen terwijl ze zongen en dansten, met 'heidenen' als toeschouwers. Na de processie werd officieel het sukumo dansfeest geopend, een twee weken durende competitie van zang en dans van een aantal groepen. Tot op heden wordt dit jaarlijks terugkerende Bloemenfestival gehouden. Een welkom feest na de oogst van voedsel en katoen. De industrie van Mwanza wordt benaderd om te sponsoren en sinds enkele jaren is er ook een thema verbonden aan het festival. Dit jaar hadden we HIV/Aids. Nu nog worden de voor het festival gecomponeerde liederen gezongen in de dorpen.

Vanuit dit alles is Bujora Cultural Centre gegroeid, om te proberen de waardevolle elementen uit de Sukumacultuur te bewaren voor de toekomst. Ik ben blij dat ik daaraan mag meewerken en ik geniet er van.....

ANDRE SCHAMINÉE UIT TAMALE, GHANA

...Ik ben nu bijna vier maanden terug in Ghana en ik voel me als een vis in de oceaan..... Na twee maanden in Nederland om afscheid te nemen en mijn boeltje te pakken kon ik op 21 augustus naar Accra vliegen. De daaropvolgende nacht sliep ik in mijn eigen bed in Tamale.

De volgende paar weken heb ik me 'genesteld' in onze gemeenschap en ben ik in de weer geweest om mijn kamer gezellig en praktisch naar mijn zin te maken. Je kunt nu praktisch alles wat je nodig hebt gewoon hier in Tamale kopen. Wat een verschil met 25 jaar geleden toen het overal in Ghana armoetrouw was en de winkels een trieste aanblik gaven met bijna lege schappen.

Tamale is heel erg veranderd, ook dank zij de Afrikaanse Voetbal Kampioenschappen voor landenteams, die in vier steden van Ghana , waaronder Tamale, in januari 2008 gehouden worden. Wegen zijn verbeterd, er is heel veel nieuwe straatverlichting en een hypermodern nieuw stadion, door Chinezen gebouwd, enz.

Ik woon hier tezamen met drie confraters, Martien Balemans en twee Duitse broeders. Met mijn 64 jaar weer het 'jongste jongentje van de klas'. We kunnen het goed met elkaar vinden. Wat mijn werk betreft, ik doceer weer Bijbel aan het grootseminarie en ook geef ik een cursus Homiletiek (d.i. preekkunde). Zes colleges per week, dus geen al te zware klus. En dan lekker niet meer dag en nacht in een vormingshuis, maar na mijn colleges 'gewoon naar huis'. Wat een weelde.

Zondags vier ik de Eucharistie in een middelbare meisjesschool. Her en der al wat conferenties gegeven. Ik zal het alleen maar drukker krijgen!

EVERT VAN OOSTROM UIT KAMPALA, UGANDA

In mei werd ik 75 jaar. Ik vind het een prachtige leeftijd, al heb ik meer jaren achter me dan voor me. ... Over mijn gezondheid heb ik niet te klagen. Ik ga nog steeds door met retraites, bijbelcursussen enz. geven.

Het weer in Uganda staat op zijn kop, zoals in vele landen over de wereld. De officiële natte en droge seizoenen lopen nu door elkaar. De regens zijn plaatselijk: sommige streken krijgen te veel en hun oogst verrot, anderen krijgen niet genoeg regen. En dus verdroogt de oogst.

Er is nog steeds geen vrede in Noord-Uganda, na meer dan 20 jaar oorlog. Men onderhandelt wel, maar niet duidelijk is of dat ergens toe leidt. De gewone mensen betalen de zwaarste prijs voor die oorlogswaanzin.

JAN SOMERS UIT BUKUMBI, TANZANIA

..... We bereiden hier de viering van het 125-jarig bestaan van de parochie van Bukumbi voor. Bukumbi is de eerste parochie hier in het Noordwesten van Tanzania. De aartsbisschop wil dit groots vieren en ik had destijds het initiatief daarvoor al genomen. Ik had een lijst gemaakt van alle missionarissen die

in deze parochie hebben gewerkt. De bisschop gaf een brochure uit met een voorwoord en deze namenlijst om daarmee officieel het jubileum aan te kondigen voor het hele aartsbisdom, met als hoogtepunt: 15 augustus 2008. Dat gaat veel voorbereiding vragen. We zijn begonnen met bedevaarten naar Kigongo, waar de eerste missionarissen geland zijn met hun boot vanuit Uganda. Ze zijn toen door koning Kiganga ontvangen. Zijn kleinzoon, Kafipa (78) is nu nog koning van deze streek Bukumbi. In Kogongo willen we een kapelletje bouwen op de plaats waar de eerste paters hun eerste kerkje hebben gebouwd, vlak bij het meer en vlak bij het huis van de koning. Later heeft de koning hen een groot stuk land gegeven om een kerk en missie en ziekenhuis te bouwen. Daarom heeft Bukumbi zoveel instellingen kunnen bouwen, zoals een catechistenschool, waar Jan Dekkers het hoofd van is, een middelbare meisjesschool die geleid wordt door de Benedictinessen, een school voor verpleegkundigen en een technische school. Dus de parochie heeft een lange geschiedenis. De bisschop vroeg me een boek te schrijven over deze geschiedenis van 1883 tot 2008. Het vraagt veel tijd, maar is wel interessant. Er staat veel in de trouw bijgehouden dagboeken van de missionarissen. Tijd is het probleem naast al het parochiewerk.

Ik heb samen met veel vrijwilligers al een nieuw kruis (5 meter hoog) geplaatst op de steile rots. Nu gaan we nog 14 kruiswegstaties op de heuvel plaatsen. En vanaf 3 januari gaat een groot houten bedevaartskruis van huis tot huis. Dus we hebben nogal wat plannen en werk voor ons jubileum. We willen er echt iets moois van maken.

RINI VAN BROEKHOVEN UIT NAIROBI, KENYA, stuurde ons een uitvoerig verslag van de gewelddadige opstand als gevolg van de verkiezingen in Kenia. Voor zijn verslag verwijzen wij graag naar onze website : : <http://www.lavigerie.org/>

SJEF DONDERS UIT WASHINGTON (V.S.)

Dank voor de felicitatie met zijn 79^e verjaardag.. Hier alles goed. Ik ben nog steeds aan het lesgeven. (hoewel: nu voor het laatste semester, denk ik) en geef nog retraites en zo. Dit keer is het als 'tekstschrijver' voor de '2008 World Youth Day' in Sydney. Ik was daar in Australië ook vorig jaar al mee bezig. Ik ben dan op een kantoor met 35 'great event organizers', een heel interessante groep specialisten, die dergelijke dingen zoals de Commonwealth Games, etc. organiseren.....

OPEN KLOOSTERDAG / ROEPINGEN- ZONDAG 13 APRIL 2008

De KNR, (Konferentie Nederlandse Religieuzen), heeft besloten ook dit jaar weer een open kloosterdag mede te organiseren en dit wederom te doen samenvallen met de viering van roepingenzondag, op 13 april 2008. Men is mede tot dit besluit gekomen vanwege het feit dat dit jaar 2008 in Nederland uitgeroepen is tot het jaar van het religieus erfgoed. Waar het dan in dit jaar om gebouwen en ook kloosters gaat, is het goed mede aandacht te schenken aan de mensen die in en vanuit deze vaak heel historische gebouwen een evangelisch leven hebben willen beleven.

Ons provinciaal bestuur heeft besloten aan deze open kloosterdag mee te doen en ons huis van Dongen die dag open te stellen voor mogelijke bezoekers. Ook U bent van harte welkom. Het gaat er bij ons dan voornamelijk om onze missionaire inzet aan mensen duidelijk te maken en ze zo iets te doen ervaren van wat ons als missionarissen nog steeds bezielt.

Meer informatie over deze open kloosterdag zal door de KNR in de komende tijd worden verspreid. Ook confraters buiten

Dongen zijn welkom, en kunnen zich eveneens opgeven een handje te helpen bij de opvang van de bezoekers.

Roepingenzondag 2008 vestigt onze aandacht op missionarissen

Roepingenzondag, op 13 april a.s., vestigt onze aandacht op 'roepingen in dienst van de kerk en missie'. Dat staat in een brief van paus Benedictus die kort geleden is gepubliceerd.

Hoewel elke christen geroepen is getuigenis af te leggen van zijn geloof en het evangelie te verkondigen, is dat toch vooral een opdracht aan priesters. Aldus paus Benedictus. Hij wijst erop, dat ontelbare priesters de afgelopen eeuwen in de voetsporen van de eerste apostelen zijn getreden en Jezus' Blijde Boodschap in woord en leven aan mensen hebben gecommuniceerd.

Degenen die dat als eersten doen zijn de missionarissen. Zij hebben overal het evangelie verkondigd, sacramenten toegediend en geringen, zieken, lijdenden en armen overal in de wereld geholpen. Zo hebben ze ervoor gezorgd dat velen Jezus hebben ontmoet en zijn Blijde Boodschap hebben gehoord. En dat het aantal gelovigen nog elk jaar toeneemt.

Ook de missionaire rol van de actieve religieuzen komt in de brief aan bod. Zij zetten zich immers vanuit hun geloften van zuiverheid, armoede en gehoorzaamheid als missionaris volledig in in allerlei vormen van dienstbaarheid aan mensen en leggen zo getuigenis af van Gods liefde en zorg voor de wereld. In dezelfde passage prijst de paus ook de monniken en monialen die vanuit hun kloosters met hun gebed dagelijks en zonder ophouden tot God bidden voor de mensheid. Het missiewerk van al deze missionarissen wekt ieders bewondering. De kerk is hen veel dank verschuldigd.

De brief eindigt zoals hij begon met de missionaire opdracht van alle gelovigen. 'In alle gelovigen moet een gevoel voor missionaire verantwoordelijkheid leven en een actieve solidariteit met de mensen in de wereld'. Aldus de paus.

ONS WERK-BEZOEK AAN GHANA

De moeder van pater Ferdinand van Campen stuurde ons het volgende artikel:

.... Als wij in Ghana zijn en daar Ferdinand en zijn confraters, ook Witte Paters van Lavigerie, ontmoeten, dan gaan onze gedachten terug naar de Witte Paters die nu meer dan 100 jaar in Ghana werken. Waren het vroeger priesters die men missionarissen noemde, in deze dagen zijn het Afrikaanse jongeren die zich voorbereiden, in Afrika zelf, op hun taak, als priester c.q. Witte Pater, om te gaan werken in Ghana of in een van de vele landen in het werelddeel Afrika.

Zo werkt Ferdinand nu in een college van de Witte Paters, waar ongeveer 25 jongemannen drie jaar filosofie studeren om daarna de bestaande 'weg' van hun opleiding in Afrika voort te zetten. De leiding van dit college is in handen van een Afrikaanse broeder van de Witte Paters, die destijds in onze parochie was bij de wijding van Ferdinand.

Het college ligt nabij Ejisu Ashanti op zes uur afstand, per auto, vanaf Accra, de hoofdstad waar het vliegtuig landt, na zes uur vliegen vanaf Schiphol. Er bestaat ook een lokale vliegverbinding van Accra naar Kumasi in de omgeving waar Ferdinand werkt.

Jaren eerder waren wij in het noorden van Ghana, in Funsu, waar Ferdinand zijn praktisch jaar volgde, voorafgaand aan zijn verdere studie. Daaruit is voortgekomen 'ons' project om kinderen te helpen bij hun studie na de lagere school. Jaarlijks worden daarmee een dertigtal jongens en meisjes geholpen. Eerder voorzagen wij Funsu van naaimachines, timmergereedschap en kleding. Die tijd is nu voorbij. Het schoolproject gaat voort.

Nu de vraag: wat deden wij daar deze keer? Het was beslist geen vakantie, het was hard werken. Het plan is geboren bij ons in de tuin, op een mooie zomermiddag in de dagen dat Ferdinand thuis was. Het ging over doelmatige voe-

ding en gezondheidszorg, ook in Afrika.

Omdat 'voeding' deel uitmaakte van mijn studie werd ik gemeenschappelijk uitgenodigd om met de studenten, die later uittrekken over Afrika, de grondbeginselen van gezondheid en verantwoorde voeding, zowel theoretisch als praktisch, te bespreken. Zowel voor de theorie als voor de praktijk hadden wij dankbare studenten.

Mijn man hield thuis 'de wacht', met onze kinderen en kleinkinderen, terwijl ik 'reisgezelschap' had van een nicht met haar man. Zij sprak met de leiding van het college en met de studenten over het begrip 'multicultureel', waar zij ook hier alles mee te maken heeft. En haar man sprak over 'leiding geven' zoals hij dat jaren lang in praktijk had gebracht in de leiding van scholen.

Ook al was de temperatuur meer dan 38 graden, toch hadden wij allen, een goede en leerzame tijd, samen met iedereen, ook met de dames die elke dag zorgzaam de keuken verzorgen, van het college der Witte Paters in Ejisu Ashanti in de buurt van Kumasi.

Voor ons kortlopende project waren wij vooraf met vele instanties in contact voor advies. Zo waren wij ook in goed contact met de ministeries van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking.

Wij hebben de tijd in Ghana en onze samenwerking met de toekomstige Afrikaanse Witte Paters als heel plezierig, nuttig, en dankbaar ervaren. Hartelijk dank aan iedereen.

A.M. van Campen Oomen

WINTERSE PRACHT EN SLOOPACTIVITEITEN

In het voorjaar genoten we van de bloemen, die kou, storm en regen weerstonden en zelfs na sneeuwval nog rechtop stonden. Die hele tere bloemetjes lieten zich niet door de weersomstandigheden bedwingen. Een paar dagen later zagen we de wondere pracht van rijp aan bomen en struiken.

Aan al die idyllische pracht is abrupt een eind gekomen. We

wisten niet wat ons boven het hoofd hing toen de aannemer met man en macht, met zwaar materiaal en met geroutineerde werklui ons terrein opreed. Ieder wist met militaire precisie wat hem te doen stond. Zonder dralen gingen ze met bijlen en zagen de meest bijzondere bomen en planten te lijf. De gazons werden kaal geschoren. Ook onze siertuin met bloemen, zoals aronskelken moest eraan geloven. De vroegere tuinman, die alle bomen bij naam kende, alsook Pater Wim Boenders en de Heer Mathieu Hendriks draaien zich ongetwijfeld nu om in hun graf. En voor Pater Cees van der Wee, die met zorg op zijn computer voor naamkaartjes met kleur en al gezorgd had, is het ook teleurstellend. Men zegt wel dat die bijzondere bomen later weer aangeplant zullen worden maar het ziet er nu uit als een kaal geplukte kip. En vanwege al die hekken rondom lijken wij wel opgehokt te zijn in eigen huis.

Binnenshuis ging een sloopbedrijf aan de gang. Wat verkocht kon worden werd netjes gesorteerd en de troep zoals vloerzeil etc. werd door een venster in een container gesmeten. Een niet nader te noemen personeelslid had een tafel en wat tuinstoelen in het af te breken gedeelte gezet voor zijn koffie-uurtje. Die zijn ook gesloopt, behalve enkele stoelen. Een waakzaam oog heeft ze gered.

Het molentje van Broeder Johan Campschreur werd met fundament en al opgelicht en met huid en haar, met kop en staart uit de weg gezet. Een ander molentje is zijn wieken kwijt. De tractoren en hefkransen van de moderne tijd spelen met de zwaarste en meest onhandelbare laadbakken alsof het niets is. Het tijdelijke fietsenhok was juist gereed toen het oude eraan moest geloven. Men verbaast zich over het werkschema. Onze auto's staan nu als voor een uitverkoop voor het huis.

Dit is maar een tussentijds verslag. Zodra de leien van het dak zijn staan er nog grotere dingen te gebeuren.

Nico de Bekker (Dit gaat over de periode 7 t/m 16 januari)

Adressen Witte Paters Nederland

Dongen :

Bestuur, Economaat en Residentie
Modestusstraat 20
Postbus 118, 5100 AC Dongen
Tel. 0162-313845 / Fax 0162-386316
Postbank: 1071250 t.n.v. Witte Paters Dongen
Bank: ABN-Amro 5245 47 513 t.n.v. Witte Paters
Dongen

's Gravenhage:

Tenierstraat 16, 2526 NX Den Haag
Tel. 070-3840060

's Hertogenbosch:

Orthenseweg 43, 5212 EA Den Bosch

Tel. 073-6139116

Heythuysen:

Huize St Charles
Op de Bos 2, 6093 NC Heythuysen
Tel. 0475-494555

Lage Mierde:

Dorpsplein 27, 5091 GJ Lage Mierde
Tel. 013-5093313

Sterksel:

Beukenlaan 2, 6029 PZ Sterksel
Tel. 040-2261315

Sociëteit Missionarissen van Afrika: www.africamission-mafr.org
Missionarissen van Afrika Nederland: <http://www.lavigerie.org>

In geval van onjuiste adressering, gelieve de Contactbrief te retourneren naar afzender, zo mogelijk met opgave van nieuwe adres